

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-bachelor Psychologie van de Open Universiteit Nederland

	Gegevens	
datum	22 januari 2013	Naam instelling : Open Universiteit Nederland
onderwerp	Definitief besluit	Naam opleiding : wo-bachelor Psychologie (180 ECTS)
accreditatie wo-bachelor	Psychologie van de Open Universiteit Nederland (000998)	Datum aanvraag : 5 november 2012
		Variant opleiding : deeltijd (afstandsonderwijs)
		Locatieopleiding : Heerlen
uw kenmerk	U2012/06501/EEV	Datum goedkeuren panel : 20 maart 2012
ons kenmerk	NVAO/20130139/ND	Datum locatiebezoek : 23 en 24 april 2012
bijlagen	3	Datum visitatierapport : 10 oktober 2012
		Instellingstoets kwaliteitszorg : aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime van de instellingstoets kwaliteitszorg als bedoeld in artikel 18.32 b en c van de WHW.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden. Het visitatierapport geeft de bevindingen en overwegingen weer van het panel over de bachelor- en masteropleiding Psychologie van de Open Universiteit Nederland. Het panel heeft (beide of meer) opleidingen gezamenlijk beoordeeld.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna: de commissie).

Standaard 1 is voldoende

De studie Psychologie van de Open Universiteit als geheel bereidt de student voor op het beroep van psycholoog, in het bijzonder dat van psychologisch onderzoeker, van arbeids- en organisatiepsycholoog, van gezondheidspsycholoog of van klinisch psycholoog. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding voldoet aan de eisen die het vakgebied stelt.

Pagina 2 van 7 De eindtermen waarborgen in voldoende mate de inhoudelijke kennis van de in het domeinspecifiek referentiekader benoemde deelgebieden van de psychologie, alsook de steunen toepassingsgebieden. De OU heeft de eisen die het domeinspecifieke referentiekader stelt aan de opleiding Psychologie zichtbaar gemaakt door te werken met drie competentielijnen, te weten diagnostiek, interventie en onderzoek. De commissie heeft hiervoor waardering.

De commissie heeft geconcludeerd dat de opleiding voldoet aan de eisen van de beroepspraktijk. Zij heeft vastgesteld dat de bacheloropleiding onder meer aandacht besteedt aan beroepsethische regels en dat zij een eerste aanzet geeft tot diagnostiseringsvaardigheden.

De bacheloropleiding is in voldoende mate wetenschappelijk georiënteerd, zo heeft de commissie vastgesteld. Dit blijkt uit de eindtermen die betrekking hebben op het doorlopen van de empirische cyclus.

Standaard 2 is voldoende

Kenmerkend voor het onderwijs aan de Open Universiteit is dat iedereen van 18 jaar en ouder er kan studeren. De bacheloropleiding kent geen formele toelatingsvoorwaarden, behalve voor bepaalde cursussen. Het onderwijs van de OU kenmerkt zich door afstandsonderwijs.

In de zelfstudie heeft de opleiding in een schema aangegeven op welke manier de competentielijnen geconcretiseerd zijn in het programma. De interventiecompetentielijn brengt psychologiestudenten de kennis, vaardigheden en attitudes bij die nodig zijn om zelfstandig een psychologische interventie op te zetten, uit te voeren, te evalueren en te rapporteren. De diagnostische competentielijn brengt studenten de kennis, vaardigheden en attitudes bij die zij nodig hebben om zelfstandig een psychologische diagnose te stellen en te rapporteren. De onderzoekscompetentielijn, in het curriculum herkenbaar doordat de betreffende cursussen 'Onderzoekspracticum' heten, brengt psychologiestudenten de nodige kennis, vaardigheden en attitudes bij om zelfstandig onderzoek uit te voeren en onderzoek van anderen kritisch te beoordelen. De bacheloropleiding kent hiertoe zeven onderzoekspractica, inclusief de bachelorthesis, waarin de student de empirische cyclus een aantal malen doorloopt aan de hand van een casus.

De bacheloropleiding bestaat uit een propedeusedeel, een post-propedeusedeel, een gebonden-keuzeonderdeel en een vrije ruimte en wordt afgesloten met een bachelorthesis. De opleiding is breed en heeft een gebonden keuzeblok dat studenten kunnen gebruiken als voorbereiding op de masterrichtingen. De meeste studenten stromen in de propedeuse in via het Startpakket Psychologie of de Inleiding in de Psychologie. Deze vakken hebben een selecterende functie.

De commissie heeft geconstateerd dat de eindtermen op adequate wijze vertaald zijn naar het programma. De competentielijnen zijn duidelijk herkenbaar in het programma, met dien verstande dat in de bacheloropleiding de onderzoekslijn meer integratie met het vakgebied zou kunnen laten zien, en er een duidelijker opbouw in de vaardighedenlijn aangebracht kan worden. De commissie erkent dat het modulaire karakter van het onderwijs aan de Open Universiteit hier ook een rol speelt. Ondanks het feit dat de OU afstandsonderwijs verzorgt, slaagt de opleiding er in voldoende mate in studenten te trainen in en te toetsen op professionele vaardigheden. Dit is mede mogelijk door het gebruik van regionale studiecentra.

Pagina 3 van 7 De commissie heeft vastgesteld dat er een duidelijke systematiek zit in het up to date houden van het programma door het periodiek volledig reviseren van het programma en de bijbehorende toetsing. De commissie stelt vast dat dit een unicum is; docenten zijn erg betrokken bij de totstandkoming van het studiemateriaal. Zij heeft vastgesteld dat het materiaal, zoals de artikelen, de opdrachten en de handleidingen, van goede kwaliteit is. Alle cursussen krijgen een interne referent en een of twee externe referenten uit het vakgebied. Waar mogelijk doet de OU een proeftoets vooraf. Dat vindt de commissie positief. Door de gesignaleerde krapte in het docentencorps lukt het docenten niet altijd binnen de beoogde vijf jaar de modules te reviseren. De commissie constateert – mét de opleiding – dat dit een aandachtspunt is.

De commissie is positief over de kwaliteit van de staf. Zij heeft vastgesteld dat de opleiding op adequate wijze de scholing en het functioneren van de docenten waarborgt. Zij steunt het beleid dat vertrekkende, niet-gepromoveerde docenten worden vervangen door gepromoveerde docenten.

De commissie heeft vastgesteld dat de opleidingsspecifieke voorzieningen van de opleiding aan de maat zijn.

Standaard 3 is voldoende

Het niveau van de vijftien bachelortheses die de commissie heeft bestudeerd was voldoende, zo heeft zij vastgesteld.

De oordelen van de commissie kwamen in alle gevallen overeen met de oordelen die de opleiding had uitgereikt aan de werken. De commissie heeft vastgesteld dat het resultaat van het geboden statistiekonderwijs niet in alle eindwerken voldoende zichtbaar is. De commissie beveelt de opleiding aan de integratie tussen 'techniek en inhoud' verder te versterken en erop toe te zien dat dit gereflecteerd wordt in de eindwerken.

De commissie is positief over de manier waarop bij het beoordelen van afstudeerwerken bij de opleiding gebruik wordt gemaakt van beoordelingsformulieren. De formulieren worden door docenten uitgebreid ingevuld. De commissie is positief over de scriptiecommissie, die een onafhankelijk oordeel geeft wanneer een scriptietraject niet soepel verloopt. Wel adviseert de commissie om voor de beoordeling van de bachelortheses standaard een tweede beoordelaar aan te wijzen.

De commissie is positief over de strenge en expliciete regels die de opleiding hanteert ter voorkoming van plagiaat, zoals de Verklaring eigen werk die studenten moeten ondertekenen. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding hiermee een duidelijk signaal afgeeft aan studenten.

De kwaliteit van de toetsing en beoordeling is, zo heeft de commissie vastgesteld, aan de maat. De commissie waardeert de verscheidenheid van tentamenvormen die de opleiding hanteert. De commissie heeft geconcludeerd dat de toetsen de mate waarin de leerdoelen van het vak worden gehaald voldoende meten. De commissie heeft vastgesteld dat er veel tentamens meerkeuze zijn, maar dat het binnen deze tentamenvorm lukt om ook de toepassing van kennis en inzicht te toetsen. Dat vindt de commissie interessant en positief. Ook waardeert de commissie de scholing van de examinatoren, en de ondersteuning die zij kunnen ontvangen van toetsdeskundigen. Door de wijze waarop de Examencommissie invulling heeft gegeven aan het toetsbeleid, en doordat de opleiding erin slaagt dit beleid in

Pagina 4 van 7 de praktijk uit te voeren, heeft de commissie vastgesteld dat de toetsing en beoordeling bij de opleiding valide, betrouwbaar, en inzichtelijk is.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel over het uitwerken van de leerlijnen diagnostiek en interventie, met inbegrip van de samenhang en bijzondere aandacht voor het vaardighedenonderwijs. Ook de verwevenheid tussen statistiek en psychologisch onderzoek, met name bij de eindwerken, dient versterkt te worden. De stafomvang en het ontbreken van de tweede beoordelaar bij de bachelorscripties zijn aandachtspunten. Een meer centrale coördinatie van de controle op toets- en beoordelingskwaliteit dient onder de verantwoordelijkheden van de Examencommissie te vallen.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Open Universiteit Nederland te Heerlen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 18 december 2012 naar voren te brengen. Bij brief van 14 januari 2013 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Psychologie (180 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Heerlen) van de Open Universiteit Nederland te Heerlen. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2016 (2019)¹.

Den Haag, 22 januari 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Wet) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
		<i>deeltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Toelichting:

Cijfers m.b.t. Uitval/Rendementen zijn niet ingevuld. Dit heeft een aantal redenen. De Open Universiteit werkt niet met cohorten in de reguliere zin van het woord; studenten kunnen op elk gewenst moment instromen. Bovendien kent de Open Universiteit een modulair onderwijssysteem. Studenten schrijven zich in per module/onderwijseenheid en kiezen er vaak voor om niet een complete opleiding te volgen, maar om (slechts) één of enkele module af te nemen. Verder kent de Open Universiteit een open toelating. De Open Universiteit beschikt uiteraard wel over rendementscijfers. Maar op grond van bovenstaande overwegingen hanteert de Open Universiteit een specifieke, op hun onderwijssysteem toegesneden rendementsberekening. In de bijlage zijn de gegevens in een aangepaste tabel opgenomen.

Het vaststellen van het rendement van de opleiding is ingewikkeld, omdat studenten zich nooit kunnen inschrijven voor een opleiding of studiejaar als geheel. Om inzicht te krijgen in het onderwijsrendement heeft de Open Universiteit een methode ontwikkeld. De rendementsberekening gaat ervan uit dat de OU van een bachelorstudent kan spreken als die zijn veertiende module met succes heeft afgerond. Dat komt overeen met een voltijds studiejaar. Alle studenten die in een bepaald kalenderjaar hun veertiende module afronden vormen een quasicohort dat in de rendementsberekeningen wordt gebruikt.

Cohort	2009	2010	2011
Rendement tentamen	82.8 %	79.2 %	76.8 %
Rendement cursus	32.9 %	32.2 %	13.8 %

Tabel 1: Docentkwaliteit.

Graad	MA	PhD	BKO
Percentage	100%	98%	80%

Tabel 2: Student-docentratio.

Ratio	60:1
-------	------

Toelichting:

Gelieve in ogenschouw te nemen dat deze ratio (gezien de gehanteerde vorm van het afstandsonderwijs) 'per definitie' onvergelykbaar is met de ratio van opleidingen van andere universiteiten. In de aangeleverde tabel stond een verhouding 1:60.

Tabel 3: Contacturen.

Studiejaar	1	2	3
Contacturen	***	***	***

Toelichting:

De parameter 'Contacturen' staat op gespannen voet met de systematiek van afstandsonderwijs. Met uitzondering van een aantal verplichte begeleidingsbijeenkomsten, zijn er geen vastgelegde contactmomenten. Bij alle cursussen is er wel een begeleidingsaanbod, waarbij de student op verschillende wijzen in contact staan met de docent/begeleider. Dat kan per e-mail, per telefoon, skype etc. Ook beheren begeleiders cursussites, waaraan discussiegroepen verbonden zijn.

Pagina 7 van 7 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- prof. dr. J.M. (Maarten) van Son, emeritus hoogleraar klinische psychologie, Universiteit Utrecht;
- prof. dr. G. (Gellof) Kanselaar, emeritus hoogleraar Onderwijspsychologie, Universiteit Utrecht;
- dr. G. (Gezinus) Wolters, Universitair Hoofddocent, Universiteit Leiden;
- prof. dr. E. (Eddy) Van Avermaet; hoogleraar Sociale en Culturele Psychologie, KU Leuven;
- E.A. (Elke) Schoneveld, BSc, student research master Behavioural Science, Radboud Universiteit.

Het panel werd ondersteund door mw. drs. M.M. (Melissa) Frederik, secretaris (gecertificeerd).